

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lutego 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Lech Walentynowicz (przewodniczący)

SSN Józef Frąckowiak

SSN Zbigniew Kwaśniewski (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku H. K. i H. K.

przy uczestnictwie A. J.

o stwierdzenie zasiedzenia, po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej w dniu 18 lutego 2005 r., zażalenia uczestnika postępowania na postanowienie Sądu Okręgowego w G. z dnia 9 września 2004 r., sygn. akt III Ca (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd drugiej instancji postanowieniem z dnia 9 września 2004 r. wydanym na podstawie art. 393⁵ k.p.c., a doręczonym uczestnikowi postępowania w dniu 13 września 2004 r., odrzucił kasację uczestnika postępowania wobec nieprzedstawienia w niej okoliczności uzasadniających jej rozpoznanie, co stanowi wadę istotną kasacji, która to wada nie podlega usunięciu w trybie właściwym dla usuwania braków formalnych pisma procesowego.

Uczestnik postępowania pismem procesowym z dnia 13 września 2004 r., nadanym w tym dniu w polskim urzędzie pocztowym pod adresem Sądu drugiej instancji, uzupełnił kasację złożoną w dniu 6 września 2004 r. przez określenie zakresu zaskarżenia oraz przez powołanie się w trzech punktach na ustawowe okoliczności uzasadniające rozpoznanie kasacji.

Z kolei w zażaleniu uczestnika postępowania, zaskarżającym postanowienie odrzucające kasację w całości, żalący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia, wywodząc, że odrzucenie kasacji nastąpiło przed upływem terminu do jej wniesienia, a zatem uczestnik mógł jeszcze uzupełnić jej braki, co uczynił w dniu 14 września 2004 r. w swym piśmie procesowym. Skarżący twierdzi, że w tej sytuacji wszystkie niezbędne elementy kasacji zostały w piśmie ujęte, a zaskarżone postanowienie jako niezgodne z prawem powinno być uchylone.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie. W dacie orzekania przez Sąd drugiej instancji kasacja skarżącego dotknięta była istotnymi brakami, gdyż nie zawierała wskazania zakresu zaskarżenia ani okoliczności uzasadniających jej rozpoznanie, a więc zasadniczych i niezbędnych elementów, z których każda prawidłowo skonstruowana kasacja powinna się składać (obowiązujący wówczas art. 393³ § 1 k.p.c.). Jak to już wielokrotnie zostało powiedziane w orzecznictwie Sądu Najwyższego tego rodzaju wady konstrukcyjne kasacji czynią ją niedopuszczalną i powodują konieczność odrzucenia wprost bez możliwości uprzedniego wzywania do uzupełnienia stwierdzonych braków (por. m. in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2000 r., II CKN 1385/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 51, oraz z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52). Sąd Okręgowy w G. postąpił więc prawidłowo, wydając postanowienie o odrzuceniu kasacji skarżącego.

Jako nieuprawnione należy potraktować zawarte w zażaleniu sugestie o przedwczesności tego rozstrzygnięcia. W żadnym bowiem wypadku nie należy wyłączać możliwości wcześniejszego odrzucenia kasacji dotkniętej istotnymi brakami, a więc odrzucenia jej przed upływem terminu do jej wniesienia. Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym niniejsze zażalenie nie podziela odmiennego w tym przedmiocie stanowiska zaprezentowanego w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 29 sierpnia 2001 r., IV CZ 118/01 (OSNC 2002, nr 2, poz. 29) oraz z dnia 26 marca 2003 r., II CZ 22/03 (nie publ.). Nie ma jakichkolwiek prawnych przeszkód, aby sąd drugiej instancji z chwilą wpłynięcia kasacji, nie czekając na upływ terminu do jej wniesienia, niezwłocznie przystąpił do badania, czy spełnia ona wszystkie wymagania przewidziane dla tego rodzaju środka odwoławczego. W wypadku, gdy kasacja dotknięta jest brakiem nie podlegającym uzupełnieniu na wezwanie przewodniczącego, sąd drugiej instancji władny jest od razu ją odrzucić. Przepisy normujące przebieg postępowania przygotowawczego, toczącego się przed sądem drugiej instancji, nie stawiają w tym

względnie sądowi żadnych czasowych ograniczeń. Należy podkreślić, że wręcz wskazane jest, ażeby sąd drugiej instancji, do którego wpłynęła kasacja, stosując się do wyrażonego w. 6 k.p.c. postulatu szybkości i przeciwdziałania przewlekłości postępowania, dążył do jak najszybszego nadania biegu kasacji bądź zakończenia postępowania. Wskazanie to staje się szczególnie aktualne w świetle ostatnich zmian Kodeks postępowania cywilnego wprowadzonych ustawą z dnia 22 grudnia 2004 r. zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo o sądach powszechnych (Dz. U. 2005 r. Nr 13, poz. 98), które m. in. obejmują wydłużenie terminu do wnoszenia skargi kasacyjnej (art. 398⁵ k.p.c.).

Na koniec, odnosząc się do poglądu żalącego o możliwości skutecznego uzupełnienia kasacji w terminie otwartym do jej wniesienia, trzeba zauważyć, że, do zasady pogląd ten jest uprawniony (por. m. in. wyrok Sądu Najwyższego dnia 13 stycznia 1998 r., II CKN 517/97, OSNC 1998, nr 7-8, poz. 127, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2001 r., III CZ 109/01, publ., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2002 r., IV CZ 181/02, nie publ.). Niemniej jednak w wypadku, gdy uzupełnienie kasacji nastąpi już po odrzuceniu, pogląd ten nie znajdzie zastosowania. W takiej bowiem sytuacji dochodzi do wyeliminowania wszelkich skutków procesowych związanych z wniesieniem kasacji, a w konsekwencji także z utratą "substratu", który podlegałby uzupełnieniu (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 31 maja 2000 r., III ZP 1/00, OSNC 2001, nr 1, poz. 1 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 1999 r., I CKN 367/99, OSNC 2000, nr 3 poz. 48). Jeżeli więc wcześniej wniesiona kasacja została odrzucona, a do jej wniesienia jeszcze nie upłynął, kasację można sporządzić i ponownie.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia, działając na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. i w związku art. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. 2005 r. 13 poz. 98).